

## ВСТУП

Поява та стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та інтернету на межі XX–XXI ст. докорінно змінили світ. Швидкість поширення інтернет-технологій, їх безперешкодне проникнення у всі сфери життя, виробництва, економіки, науки і освіти визначило надалі безумовну цифровізацію і технологізацію усього, що нас оточує.

Для кожної галузі економіки, для будь-якої сфери суспільного життя цифрові технології, а тепер і штучний інтелект створили певні переваги та виклики. Освітні системи не уникнули цього також. Безперечно, освіта повинна бути рушієм розвитку новітніх та прогресивних відкриттів, що сприяють розвитку людства. Однак освіта спирається на вічні етичні й духовні цінності, дидактичні та філософські закони буття, плекає національні традиції та ментальні особливості національних освітніх систем. У боротьбі проти річ новітнього і вічного постає гармонійна система навчання і виховання майбутнього покоління у кожній країні та у світі загалом.

З появою радіо і телебачення, із появою перших комп'ютерів освіта почала все впевненіше рухатись до подолання об'єктивних перешкод у організації навчання, а саме обмеження відстанню, часом та мовними бар'єрами, які багато століть були непереборним викликом для людства. Інтернет-технології істотно пришвидшили створення інноваційної відкритої освітньої системи, яка відкрила широкі можливості для навчання впродовж життя десяткам і сотням мільйонів людей у всьому світі.

Водночас нова освітня парадигма сформувала цілу низку нових термінів, сприяла появі нових тлумачень сталих понять, зумовила синтез педагогічних та технологічних

термінів, що зумовило появу нових педагогічних інструментів, прийомів, методів, технологій, кожен з яких потребував нових або оновлених визначень. Варто визнати, що дуже багато новітніх термінів, якими ми, педагоги, часто послуговуємось у своїй професійній діяльності, досі не мають однозначних трактувань і у наукових та професійних спільнотах тривають дискурси щодо сутності. А кожен рік приносить у наше життя нові інструменти, явища, технології, а у професійний словник нові й нові слова і терміни. Якись з них ми запозичуємо з інших мов, якись адаптуємо, а для якихось шукаємо український відповідник. Цей процес безперервний, як безперервне наше життя і наше навчання.

Термінологічний словник відкритої освіти, який ви тримаєте в руках, покликаний допомогти вам в опануванні новітніх педагогічних термінів, зрозуміти їх зв'язок із традиційними педагогічними термінами дидактики та методики навчання, розкрити особливості використання англомовних інформатичних термінів, які ми широко вживаємо не лише в освітньому процесі, а й у повсякденному житті.

Словник створено, насамперед, для студентів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти, які опановують навчальну дисципліну “Педагогіка відкритих освітніх систем”. Однак, сподіваюсь, він стане у нагоді педагогам закладів освіти України та широкому загалу зацікавлених у особистому розвитку громадян, які прагнуть зрозуміти значення термінів та слів, які ми вживаємо доволі часто, і впевнено тлумачити їх.

***М. В. Носкова***